

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

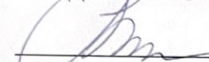
Національний авіаційний університет

Юридичний факультет

Кафедра кримінального права і процесу

УЗГОДЖЕНО

В.о. декана ЮФ

Ірина СОПІЛКО
«08» 04 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Андрій ПОЛУХІН
«15» 04 2024 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Основи тактичної медицини»

Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	4	90/3	15	30	–	45	1 ДЗ – 4 с.	-	екзамен 4 с.
Заочна	4, 5	90/3	4	6	–	80	1 КР – 5 с.	–	екзамен 5 с.

Індекс: № НБ - 9 - 262 / 23 – 2.1.14

Індекс: № НБ - 9 – 262з / 23 – 2.1.14

СМЯ НАУ РП 13.01.03-01–2024

Система менеджменту якості.
Робоча програма навчальної дисципліни
«Основи тактичної медицини»

Шифр
документа

СМЯ НАУ РП 13.01.03-
01-2024

стор. 2 з 11

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність», навчальних та робочих навчальних планів № НБ - 9 - 262/22, НБ - 9 - 262з/22, № РБ - 9 - 262/23, РБ - 9 - 262з/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
доцент кафедри кримінального
права і процесу _____

Марія ЯРМОЛЬЧИК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» (освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність») - кафедри кримінального права і процесу, протокол № 3-2 від «15» березня 2024 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Оксана ПАНОВА

Завідувач кафедри _____ Софія ЛИХОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ЮФ НАУ, протокол № 3 від «19» 03 2024 р.

Голова НМРП _____ Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	4
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	5
2.3. Тематичний план	7
2.4. Домашнє завдання та завдання на контрольну (домашню) роботу	7
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
3.1. Методи навчання	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дисципліна «Основи тактичної медицини» належить до обов'язкових навчальних дисциплін, які забезпечують професійну підготовку висококваліфікованих спеціалістів у галузі правоохоронної діяльності. Призначення дисципліни – надання глибоких, системних теоретичних та практичних знань щодо основ тактичної медицини.

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини» є отримання загальних знань про невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи, а саме надавати долікарську допомогу в загрозливих для життя станах.

Завданнями навчальної дисципліни є ознайомлення студентів щодо надання домедичної допомоги постраждалим за умов надзвичайних ситуацій мирного часу та в бойових умовах; визначити основні принципи оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах; оволодіти навичками надання домедичної допомоги постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах; вміти правильно оцінити психологічний стан людей, що постраждали внаслідок надзвичайної ситуації, та вміти надати домедичну допомогу.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна:

ПРН2. Організовувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності

ПРН12. Адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки.

ПРН16. Застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального злочину чи адміністративного правопорушення.

ПРН19. Вміти застосовувати процедури надання першої медичної допомоги

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна:

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов..

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

ФК16. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях, а також здатність надавати домедичну допомогу.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як Кримінальне право України; Теорія держави і права, Організація судових та правоохоронних органів, Кримінальне процесуальне право України.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля №1 «Медико - тактична характеристика надзвичайних ситуацій».

– навчального модуля №2 «Надання домедичної допомоги і самопомоги в екстремальній ситуації».

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Медико - тактична характеристика надзвичайних ситуацій».

Інтегровані вимоги модуля №1: знати принципи організації екстреної медичної допомоги та вміти діяти, при організації медичного забезпечення населення при аваріях, катастрофах і стихійних лихах.

Тема 1. Завдання та організація екстреної медичної допомоги постраждалим у надзвичайній ситуації.

Принципи організації екстреної медицини. Завдання екстреної медичної допомоги постраждалим у надзвичайній ситуації.

Тема 2. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайну ситуацію.

Загальна медико-тактична характеристика надзвичайних ситуацій. Заходи екстреної медичної допомоги.

Авіаційні катастрофи. Надання невідкладної медичної допомоги постраждалим в авіаційних пригодах. Дорожньо-транспортні пригоди (катастрофи). Основні принципи проведення аварійно рятувальних робіт при ДТП. Катастрофи на залізниці.

Медико-санітарна характеристика природних надзвичайних ситуацій. Характеристика і структура санітарних втрат серед населення внаслідок землетрусів. Організація медичного забезпечення потерпілого населення внаслідок землетрусу.

Медико-тактична характеристика зон радіоактивного забруднення. Вплив іонізуючого випромінювання на організм. Медико-тактична характеристика радіаційних аварій.

Інженерна розвідка. Тактика проведення аварійно-рятувальних робіт. Методика пошуку постраждалих. Радіаційна розвідка.

Модуль №2 «Основи надання домедичної допомоги і самопомоги в екстремальній ситуації».

Інтегровані вимоги модуля №2: знати та вміти виконувати завдання з надання домедичної допомоги в бойових умовах та при невідкладних станах.

Тема 1. Основи анатомії та фізіології людини. Основи гігієни військовослужбовців.

Основи анатомії і фізіології людини. Причини розвитку патологічних станів. Порушення основних життєво важливих функцій. Основи гігієни військовослужбовців.

Тема 2. Основи домедичної підготовки військовослужбовців.

Тактична медицина та її складові. Засоби індивідуального медичного захисту. Основні принципи надання домедичної допомоги. Основи десмургії.

Тема 3. Кровотечі.

Кровотеча при пораненнях, пошкодженнях. Зупинка кровотечі та захист рани в бойових (секторі обстрілу, укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 4. Гостре порушення дихання.

Причини, ознаки порушення дихання. Надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 5. Шок.

Види і ознаки шоку. Надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 6. Травми голови, ока.

Ознаки травми голови, ока. Надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 7. Травми хребта, живота та тазу.

Ознаки травми хребта, живота та тазу. Надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 8. Переломи, вивихи, розтяги.

Переломи, вивихи, розтягнення як вид бойової патології опорно-рухового

апарату. Надання домедичної допомоги при переломах, вивихах, розтягненнях в бойових умовах.

Тема 9. Надання домедичної допомоги при гострому болю.

Судомі: причини, ознаки, надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 10. Організація та проведення переміщення пораненого в укриття в бойових (секторі обстрілу, укриття та евакуації) та небойових умовах.

Загальні принципи переміщення та евакуації поранених в умовах бойових дій. Прийоми переміщення та евакуації поранених під час обстрілу. Вилучення поранених із бойової та спеціальної техніки, зруйнованих споруд. Укриття та маскування поранених на полі бою. Табельні та підручні засоби виносу поранених.

Тема 11. Організація та проведення медичного сортування.

Організація та проведення сортування при виникненні масових санітарних втрат. Підготовка до евакуації та евакуація. Організація надання домедичної допомоги під час транспортування в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 12. Бойовий стрес.

Ознаки бойового стресу. Профілактика та надання домедичної допомоги в бойових (секторі обстрілу, укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 13. Опіки, відмороження, кліматичні ураження та ураження електричним струмом.

Ознаки опіків, відмороження, кліматичні ураження, надання домедичної допомоги в бойових (секторі укриття та евакуації) та небойових умовах.

Тема 14. Ураження зброєю масового ураження. Укуси комах, павуків та змії.

Ознаки ураження зброєю масового ураження та надання домедичної допомоги. Ознаки укусів комах, павуків, змії та надання домедичної допомоги.

Тема 15. Медична інформаційна картка:

Призначення. Правила заповнення.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль 1. Медико - тактична характеристика надзвичайних ситуацій.										
1.1	Завдання та організація екстреної медичної допомоги постраждалим у надзвичайній ситуації.	4 семестр				4 семестр				
		12	2 2	2	6	16	2	-	14	

1.2	Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайну ситуацію.	12	2 2	2	6	14	2	-	12
1.4.	Модульна контрольна робота №1	6	-	2	4	-	-	-	-
	Усього за модулем №1	30	8	6	16	30	4	-	26
Модуль 2. Основи надання домедичної допомоги і самодопомоги в екстремальній ситуації									
2.1	Основи анатомії та фізіології людини. Основи гігієни військовослужбовців	4	2	-	2	5 семестр			
						4	-	2	2
2.2	Основи домедичної підготовки військовослужбовців	4	2	-	2	4	-	2	2
2.3	Кровотечі.	3	2	-	1	2	-	-	2
2.4	Гостре порушення дихання.	4	1	2	1	2	-	-	2
2.5	Шок.	3	-	2	1	2	-	-	2
2.6	Травми голови, ока.	3	-	2	1	2	-	-	2
2.7	Травми хребта, живота та тазу.	3	-	2	1	2	-	-	2
2.8	Переломи, вивихи, розтяги.	3	-	2	1	2	-	-	2
2.9	Надання домедичної допомоги при гострому болю.	3	-	2	1	4	-	2	2
2.10	Організація та проведення переміщення пораненого в укриття в бойових (секторі обстрілу, укриття та евакуації) та не бойових умовах.	3	-	2	1	2	-	-	2
2.11	Організація та проведення медичного сортування.	3	-	2	1	2	-	-	2
2.12	Бойовий стрес.	3	-	2	1	4	-	-	4
2.13	Опіки, відмороження, кліматичні ураження та ураження електричним струмом.	3	-	2	1	4	-	-	4
2.14	Ураження зброєю масового ураження. Укуси комах, павуків та змій.	3	-	2	1	4	-	-	4
2.15	Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення.	1	-	-	1	4	-	-	4
2.16	Домашнє завдання	8	-	-	8	8	-	-	8
2.17	Модульна контрольна робота №1	6	-	2	4	-	-	-	-
2.18	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
Усього за 4 семестр (4, 5 семестр ЗФН)		60	7	24	29	54	-	6	54
Усього за навчальною дисципліною		90	15	30	45	90	4	6	80

2.4. Домашнє завдання та завдання на контрольну (домашню) роботу

Домашнє завдання (ДЗ) з дисципліни виконується у 4 семестрі (5 семестр для ЗФН) з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Завдання ДЗ полягає у практичному використанні набутих знань у сфері основ вогневої підготовки. Виконання, оформлення та захист ДЗ здійснюється здобувачем в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій. Час, потрібний для виконання ДЗ – до 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома здобувачів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: навчальна дискусія, ноозасоби, креативні технології, інноваційні методики, дидактичні матеріали тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях : Навчальний посібник для підготовки фахівців першого (освітньо-професійного) рівня, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (1 курс) (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. Київ : ІДУЦЗ, 2018. 216 с

3.2.2. Халмурадов Б.Д., Волянський П.Б. Медицина надзвичайних ситуацій. Підручник. Нац. авіаційний у-т. Київ: Центр учбової літератури. 2018. 206 с.

Допоміжна література

3.2.3. Дрок Л.В., Камалов Є.В., Миколенко Ю.М. Основи тактичної медицини. Навчальний посібник – Київ : НУОУ, 2020. 168 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Офіційний сайт Міністерства оборони України: <http://www.mil.gov.ua/>.

3.2.2. Ukrainian Military Pages : <https://www.ukrmilitary.com/>.

3.2.3. Науково-теоретичний та науково-практичний журнал «Наука і оборона»: <http://www.nio.mil.gov.ua/>.

3.2.4. Курс ПМД он-лайн <http://1staidplast.org.ua/tccc>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи тактичної медицини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 13.01.03-01-2024
		стор. 10 з 11	

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
4 семестр (4, 5 семестр для ЗФН)					
Модуль № 1 «Медико - тактична характеристика надзвичайних ситуацій».			Модуль № 2 «Надання домедичної допомоги і самопомоги в екстремальній ситуації»		
Види навчальної роботи	бали	бали	Види навчальної роботи	бали	бали
Відповідь на практичному занятті з основних питань (з врахуванням СРС), розв'язання ситуаційних задач	56×6 = 30	106×2 = 20	Відповідь на практичному занятті з основних питань (з врахуванням СРС), розв'язання ситуаційних задач, складання процесуальних документів	56×4 = 20	106×2 = 20
			Виконання та захисти контрольної роботи (домашньої)	10	20
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше	24	—	Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше	24	—
			Підсумкова семестрова контрольна робота	—	—
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	—	Виконання модульної контрольної роботи №2	10	—
Усього за модулем №1	40	20	Усього за модулем №2	40	40
Усього за модулями №1, №2				80	60
Семестровий екзамен				20	40
Усього за дисципліною				100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (під-розділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				